

creammat

el racó del creamat

En primer lloc, volem donar la benvinguda al *Noubiaix* tot desitjant-li llarga vida al servei de l'educació matemàtica. També agraïm als responsables del *Noubiaix* que hagin volgut dedicar una secció al *creamat*. Procurarem estar a l'alçada d'aquesta confiança.

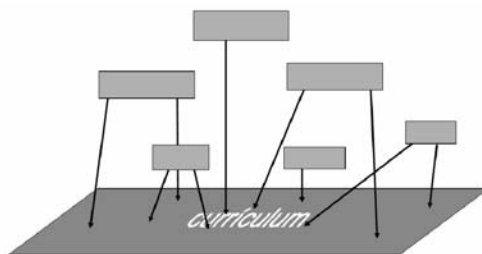
Voldríem dedicar aquest primer escrit a exposar un dels projectes que més ill·lusió ens fa, l'Aplicació de Recobriment Curricular (ARC), que ara s'està posant a l'abast del professorat.

El *creamat*, com a centre específic de suport a la innovació i la recerca educativa en matemàtiques, ha nascut en un moment en què convergien dos aspectes:

- El col·lectiu de docents de matemàtiques havia generat, al llarg d'anys, molts i molt bons materials didàctics, fruit d'una vitalitat col·lectiva excepcional. Tanmateix, però, aquests recursos, abundants i diversos, estaven dispersos i sovint eren poc accessibles.
- S'estava estrenant una nova organització curricular que responia a un nou enfocament basat en la idea de competència i de procés.

En aquest marc, ens plantejàvem diverses preguntes: Com posar a l'abast de tot el professorat recursos i experiències que li puguin ser útils en la seva classe? I, a la inversa: com donar difusió a propostes concretes aportades per docents a partir de la seva experiència? Com donar suport a mestres i professorat en la implementació del nou currículum?

Per respondre a aquestes qüestions va sorgir la idea de construir una aplicació informàtica, consultable a través d'Internet, que permetés posar a disposició del professorat una selecció de recursos vinculats al currículum. Així va néixer l'ARC. La imatge següent descriu la idea que s'acaba d'expressar, amb l'entesa que cada peça rectangular és una proposta didàctica que l'enllaça a diferents continguts curriculars:

El gràfic anterior justifica una mica la idea de "recobriment" que hem volgut recollir en el nom de l'aplicació.

Cal assenyalar que, inicialment, l'ARC portava el nom d'ARC-CercaMat i tan sols atenia l'àrea de matemàtiques. Després, els altres CESIRE es van unir al projecte i actualment l'ARC (ja sense l'afegit de

CercaMat) es proposa donar suport també a altres matèries: ciències experimentals, llengües, ciències socials, tecnologia...

Quan en l'ARC es faci una cerca a partir d'un contingut curricular concret, es proposaran tots aquells recursos que hi estiguin enllaçats. Cadascuna d'aquestes propostes conté un document adreçat al professorat (que anomenem nucli) on hi ha una descripció del recurs i orientacions didàctiques que poden ser útils a l'hora de portar-lo a l'aula. Així mateix, molt sovint, hi ha fitxers annexos entre els quals hi ha material per a l'alumnat. La cerca es pot fer, de manera àgil, a partir dels ítems del currículum i també a partir d'altres etiquetes o paraules clau que, tot i no aparèixer potser explícitament en el currículum, són d'ús habitual entre les persones que ens dediquem a l'educació matemàtica. Els resultats poden visualitzar-se en forma de taula o de manera detallada. La presentació en forma de taula té l'aspecte que es mostra en la captura de pantalla següent:

	Tangram	El Tangram és un joc clàssic tipus puzzle. El fet que les peces surtin d'un quadrat aplicant...	Material manipulable Joc o recreació matemàtica
	Quadrilàters	Utilitzant GeoGebra es proposa la construcció sistemàtica de tots els quadrilàters i l'anàlisi...	TAC Imatges i representacions
	Lletres	Aquesta activitat pretén treure les lletres del seu context habitual (els textos escrits) i fer...	Imatges i representacions
	El nom dels triangles	Per què anomenem isòsceles als triangles isòsceles? I escalens als escalens? Aquesta activitat...	Referència històrica Imatges i representacions
	Formes dins la cuina estant	Quantes peres heu tallat? I pomes? I pastanagues? I les heu tallat sempre igual? I us heu fixat...	Context general o de la vida quotidiana

Per a cada proposta hi ha una imatge relacionada, un hipervincle al contingut complet, una descripció molt breu i la indicació del tipus de recurs de què es tracta. En la visualització més detallada es pot accedir tant a l'explicació completa de la proposta adreçada al docent com als materials per a l'alumnat. Així mateix, hi ha observacions referents a les competències i processos que s'hi treballen i a les connexions amb altres matèries.

Imaginem-nos, per exemple, una professora o un professor que, durant el proper mes, es proposa treballar les figures planes a primer curs d'ESO. A part del material de què pugui disposar (propi o del departament), pot tenir interès a conèixer altres propostes d'activitats per a la classe. L'ARC li pre-

sentarà un ventall de possibilitats de tipus divers entre les quals triarà aquelles que li resultin més adequades, sigui per complementar els seus materials, sigui per atendre segments específics d'alumnat, sigui per incorporar a un moodle...

Des del disseny inicial, en el qual vam poder comptar amb la participació d'un equip de mestres i professorat, s'ha procurat que l'ARC tingui quatre característiques:

- Permanència. Sembla adequat assegurar el manteniment al llarg del temps dels recursos tot evitant, en la mesura del possible, enllaços insegurs que puguin quedar obsolets en pocs mesos. Per aquesta raó es va optar per emmagatzemar els nuclis de les propostes i els documents adjunts.
- Completesa. El propòsit consisteix a recobrir tot el currículum de matemàtiques, des de l'educació infantil fins al batxillerat. Inicialment, s'han aportat moltes propostes de primer curs d'ESO per donar suport al professorat que aquest curs participa en el projecte eduCAT 1x1. Tanmateix, però, la idea és atendre totes les etapes.
- Diversitat. L'ARC neix amb la finalitat de servir a la majoria del professorat. Per un costat, els continguts són pensats per poder-ne fer una tria que s'adapti a diferents sensibilitats i estils docents i, per l'altre, la majoria de materials adreçats a l'alumnat són editables perquè el docent pugui fer la darrera adaptació per al seu alumnat. Així, s'hi poden trobar elements de diferents tipus: recursos TAC, contextos generals de la vida quotidiana, imatges i representacions, materials manipulables, enllaços, jocs o recreacions matemàtiques, referències històriques, treballs fora de l'aula, vídeos...
- Aplicabilitat. L'ARC hauria de ser també una eina d'intercanvi d'activitats de classe entre docents. Convindrà procurar que els recursos que contingui puguin resultar tan interessants com sigui possible en la pràctica d'aula.

La utilitat de l'ARC dependrà sobretot de la qualitat de les propostes didàctiques que contingui. En aquest sentit, el *creamat* ha comptat (i desitja continuar comptant!) amb la col·laboració d'un bon grup de mestres i professorat que hi han fet aportacions, sigui de manera voluntària, sigui en el marc d'una llicència d'estudis, sigui formant part d'un grup de treball, sigui per encàrrec concret... No volem deixar d'aprofitar aquesta oportunitat per posar de manifest el nostre agraïment per aquesta tasca!

En el moment en què s'elabora aquest escrit (estiu del 2010), s'està acabant d'implementar l'aplicació i s'estan iniciant les tasques de testeig, alhora que s'hi van incorporant continguts. Fins ara hi ha introduïdes 365 propostes per a tots els nivells, des de l'educació infantil al batxillerat, encara que, majoritàriament, com s'ha comentat, estan adreçades a primer curs d'ESO. Un cop es faci públic l'ARC donarem difusió de l'adreça d'accés a través de la web del *creamat* i d'altres mitjans que tinguem a l'abast.

Potser en publicar-se aquest primer número del *Noubiax*, l'ARC ja estarà en funcionament tot i que, ben segur, quedarà molt de camí per anar resolent les dificultats naturals de posada en marxa i d'anar-lo enriquint en els continguts. En aquest sentit, desitgem que l'ARC acabi d'implementar-se de manera correcta, que pugui continuar comptant amb la col·laboració de mestres i professorat per anar-li aportant propostes concretes i, sobretot, que sigui ben útil per donar suport a l'ensenyament de les matemàtiques.

L'equip del *creamat*

